

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

05.07.2023 № 70/61 – р/к

Справа № 3/20-155-19

м. Київ

Про закриття провадження
у справі

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіально відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 3/20-155-19, про порушення ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ХАРКІВСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД» (ідентифікаційний код юридичної особи – (конфіденційна інформація)) (надалі – ТОВ «ХМЗ») законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та подання третього відділу досліджень і розслідувань Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 20.06.2023 № 70-03/179-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Порушення ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ХАРКІВСЬКИЙ МОЛОЧНИЙ ЗАВОД» (далі – ТОВ «ХМЗ», Відповідач) (ідентифікаційний код юридичної особи (конфіденційна інформація)) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману під час виробництва та реалізації молочної продукції.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Відповідачем у справі є ТОВ «ХМЗ».
- (3) ТОВ «ХМЗ» відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань зареєстроване 23.10.2015 за № 14801020000067599. Місцезнаходження юридичної особи: (конфіденційна інформація).
- (4) Основним видом господарської діяльності ТОВ «ХМЗ» згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є (конфіденційна інформація).
- (5) Отже, ТОВ «ХМЗ», у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) Листом без дати та без номеру (вх. від 04.12.2019 № 6366) фізичною особою надіслано до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Харківське відділення) експертне дослідження Бюро

судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії від 25.11.2019 № 18-2019.

- (7) На підставі подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 05.12.2019 № 485, за ознаками вчинення ТОВ «ХМЗ» порушень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбачених статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», адміністративною колегією Харківського відділення прийнято розпорядження від 05.12.2019 № 183-рп/к про початок розгляду справи № 3/20-155-19 (далі - справа), про що повідомлено Відповідача листом від 10.12.2019 № 70-02/3-7015.
- (8) На виконання розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету від 07.05.2020 № 5-рп) змінено найменування Харківського відділення на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення).
- (9) Відділенням направлено лист від 23.07.2021 № 70-02/3-6133 про надання інформації до Харківської державної зооветеринарної академії, відповідь на який отримано листом від 07.09.2021 № 59-01-555 (вх. від 08.09.2021 № 5229).
- (10) Листом від 20.06.2023 № 70-02/3-2008 ТОВ «ХМЗ» направлено копію подання про попередні висновки у справі.

4. ОБСТАВИНИ ДОСЛІДЖЕННЯ МАСЛА СОЛОДКОВЕРШКОВОГО

- (11) Відділенням отримано від фізичної особи листом без дати та без номеру (вх. від 04.12.2019 № 6366) експертне дослідження від 25.11.2019 № 18-2019 Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії, складене за результатами проведення дослідження молочної продукції, виробництва ТОВ «ХМЗ», зокрема щодо:
- масла солодковершкового «Харківське» 81,5 % жиру екстра, дата виготовлення – 05.11.2019 (далі – Масло 1);
 - масла солодковершкового «Харківське» 73,5 % жиру селянське, дата виготовлення – 14.11.2019 (далі – Масло 2);
 - масла солодковершкового «Imperator» 80 % жиру, дата виготовлення – 09.11.2019 (далі – Масло 3);
 - масла солодковершкового «Imperator» 73 % жиру, дата виготовлення – 10.09.2019 (далі – Масло 4).
- (12) Пакування Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 має наступний вигляд (Малюнки 1-4 відповідно).

Малюнок 1 (Зображення Масла 1)

Малюнок 3 (Зображення Масла 3)

Малюнок 2 (Зображення Масла 2)

Малюнок 4 (Зображення Масла 4)

- (13) На упаковках Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4, зокрема, зазначена інформація «масло солодковершкове».
- (14) За результатами проведеного Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії експертного дослідження в зразках Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 було виявлено вміст немолочних жирів.
- (15) Листом від 07.09.2021 № 59-01-555 (вх. від 09.09.2021 № 5229) Харківська державна зооветеринарна академія повідомила, що експертне дослідження зразків Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 було виконано за замовленням фізичної особи – (конфіденційна інформація) на підставі договору про надання послуг з проведення дослідження харчових продуктів від 25.11.2019, укладеного з Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії. Зразки Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 для дослідження були надані заявницею особисто.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (16) Згідно з пунктом 5.1 ДСТУ 4834:2007 «Молоко та молочні продукти. Правила приймання, відбирання та готування проб до контролювання» (далі – ДСТУ 4834:2007) продукт приймається партіями. Кожну партію супроводжують документами, що підтверджують якість та безпечність продукту.
- (17) Відповідно до пункту 3.1 ДСТУ 4834:2007 партія – це будь-яка визначена кількість продукту з однаковою назвою та властивостями, яку вироблено за однакових умов на одній і тій самій потужності, за один технологічний цикл.
- (18) Виробництво масла в Україні регламентується державним стандартом ДСТУ 4399:2005 «Масло вершкове. Технічні умови», який введено в дію 01.07.2006.
- (19) У ДСТУ 4399:2005 наводяться терміни та визначення понять видів масла, а також його класифікація.
- (20) Відповідно до ДСТУ 4399:2005 масло (з коров'ячого молока) – це харчовий жировий продукт, вироблений тільки з коров'ячого молока та продуктів його перероблення з рівномірно розподіленою в жировому середовищі вологою і сухими знежиреними речовинами.
- (21) Вершкове масло – вироблене з вершків та/або продуктів перероблення молока, яке має специфічний притаманний йому смак, запах та пластичну консистенцію за температури $(12 \pm 2)^\circ\text{C}$, із вмістом молочного жиру не менше ніж 61,5 відсотка, що становить однорідну емульсію типу «вода в жирі».

- (22) Солодковершкове масло виробляється з пастеризованих натуральних вершків.
- (23) Залежно від масової частки жиру, що є одним з фізико-хімічних показників масла, вершкове масло поділяється на групи:
- вершкове масло «екстра» – з масовою часткою жиру від 80 до 85 %;
 - вершкове масло «селянське» – з масовою часткою жиру від 72,5 до 79,9 %;
 - вершкове масло «бутербродне» – з масовою часткою жиру від 61,5 до 72,4 %;
 - топлене масло (молочний жир) з масовою часткою молочного жиру не менше ніж 99 % (99,8).
- (24) Пунктом 5.3.3 ДСТУ 4399:2005 заборонено для виробництва масла застосовувати будь-які жири та вершки, крім тих, що отримані з коров'ячого молока.
- (25) Відповідно до пункту 5.1 ДСТУ 4399:2005 масло повинно відповідати вимогам цього стандарту.
- (26) Згідно з частиною третьою статті 5 Закону України «Про молоко та молочні продукти» (далі – Закон) не допускається використання назв молочних продуктів у власних назвах продуктів та торговельних марках, якщо ці продукти виробляються з використанням сировини немолочного походження.
- (27) Відповідно до абзацу десятого статті 1 Закону України «Про молоко та молочні продукти» традиційні молочні продукти – це масло, сири; а також кисломолочні продукти, вироблені із застосуванням заквасок на чистих культурах молочнокислих бактерій - ацидофілін, простокваша, ряжанка, сметана, сир кисломолочний; кефір - із застосуванням заквасок на кефірних грибках.
- (28) Тобто в розумінні Закону України «Про молоко та молочні продукти», масло вершкове є традиційним молочним продуктом.
- (29) Відповідно до частини четвертої статті 5 Закону України «Про молоко та молочні продукти» забороняється відокремлення процесу пакування молочних продуктів від технологічного циклу виробництва продукції (крім пакування масла, сиру, сухих молочних продуктів структурними підрозділами одного переробного підприємства або переробними підприємствами, що входять до складу одного об'єднання).
- (30) Статтею 6 Закону України «Про молоко та молочні продукти» заборонено використовувати у виробництві традиційних молочних продуктів жири та білки немолочного походження, а також будь-які стабілізатори і консерванти.
- (31) Суб'єкти господарювання зобов'язані додержуватися вимог нормативних документів при виробництві молока, молочної сировини і молочної продукції, а також при їх зберіганні, транспортуванні та реалізації (абзац другий частини другої статті 13 Закону України «Про молоко та молочні продукти»).
- (32) Підпунктом 1 пункту 3 Положення про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 667 (далі – Положення), визначено, що основними завданнями Держпродспоживслужби є, зокрема, реалізація державної політики у галузі ветеринарної медицини, сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів.
- (33) Держпродспоживслужба відповідно до покладених на неї завдань у сфері здійснення державного ринкового нагляду проводить перевірки характеристик продукції, у тому числі відбирає зразки продукції та забезпечує проведення їх експертизи (випробування) (підпункт 7 пункту 4 Положення).
- (34) Форми заходів державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти, порядок їх проведення, відбору зразків, лабораторного дослідження (випробування) та процедура оскарження їх результатів, документальної перевірки,

перевірки відповідності, фізичної перевірки врегульовано Законом України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», а також рядом постанов Кабінету Міністрів України.

- (35) Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» визначає правові та організаційні засади державного контролю, що здійснюється з метою перевірки дотримання операторами ринку законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин, а також законодавства про побічні продукти тваринного походження під час ввезення (пересилання) таких побічних продуктів на митну територію України.
- (36) Відповідно до статті 1 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» державний контроль - діяльність компетентного органу, його територіальних органів, державних інспекторів, державних ветеринарних інспекторів, помічників державного ветеринарного інспектора та уповноважених осіб, що здійснюється з метою перевірки відповідності діяльності операторів ринку вимогам законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин, а також усунення наслідків невідповідності та притягнення до відповідальності за порушення відповідних вимог.
- (37) Відповідно до положень статті 18 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» державний контроль здійснюється компетентним органом, крім випадків, встановлених цим Законом.
- (38) Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» заходи державного контролю здійснюються у формі аудиту, інспектування, передзабійного та післязабійного огляду, відбору зразків, лабораторного дослідження (випробування), документальної перевірки, перевірки відповідності, фізичної перевірки. У межах заходів державного контролю здійснюється державний моніторинг.
- (39) Частина шоста статті 1 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» визначає, що відбір зразків - форма державного контролю, що полягає у здійсненні відбору, зокрема, зразків харчових продуктів, з метою перевірки шляхом проведення простих або лабораторних досліджень (випробувань) відповідності законодавству про харчові продукти.
- (40) Компетентний орган зобов'язаний забезпечити відбір зразків, їх маркування, опломбування та поводження з ними у спосіб, що гарантує їх юридичну та аналітичну ідентичність, а також можливість проведення арбітражного лабораторного дослідження (випробування) (частина дев'ята статті 21 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»).
- (41) Пунктом 5 Порядку відбору зразків та їх перевезення (пересилання) до уповноважених лабораторій для цілей державного контролю, затвердженого Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 11.10.2018 № 490, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.12.2018 за № 1464/32916 (далі – Порядок відбору зразків) передбачено, що відбір зразків харчових продуктів, кормів, сіна, соломи, біологічних продуктів та патологічних матеріалів, побічних

продуктів тваринного походження або будь-яких речовин (у тому числі з довкілля), які пов'язані з виробництвом та/або обігом харчових продуктів, кормів, здоров'ям та благополуччям тварин, у тому числі, що вивозяться (пересилаються) з митної території України або ввозяться (пересилаються) на митну територію України, проводиться державними ветеринарними інспекторами (державними інспекторами) Держпродспоживслужби.

- (42) Відповідно до пункту двадцятого частини першої статті 1 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» компетентний орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини.
- (43) За замовленням фізичної особи – (конфіденційна інформація) на підставі договору про надання послуг з проведення дослідження харчових продуктів від 25.11.2019 Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії проведено дослідження молочної продукції, виробництва ТОВ «ХМЗ», зокрема зразків Масла 1, Масла 2, Масла 3, Масла 4, за результатами якого було виявлено вміст немолочних жирів у цих зразках.
- (44) Зразки Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 для дослідження були надані заявницею особисто.
- (45) Під час відбору зразків Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 для дослідження державні ветеринарні інспектори Держпродспоживслужби не були присутні.
- (46) Тобто відбір зразків Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 здійснили не уповноважені на це особи, тобто з порушенням порядку зразків, установленого законодавством України.
- (47) Отже, результати досліджень, відображені у експертному дослідженні від 25.11.2019 № 18-2019 Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії, не можуть вважатися достовірними та достатніми доказами, які свідчать про неякісну продукцію, а також не можуть вважатися належним доказом поширення ТОВ «ХМЗ» неправдивої інформації про склад цієї продукції.
- (48) Згідно з пунктом 36 частини першої статті 1 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин» уповноважена лабораторія - акредитована лабораторія, якій компетентним органом надано повноваження проводити для цілей державного контролю лабораторні дослідження (випробування) відібраних зразків харчових продуктів, кормів, сіна, соломи, побічних продуктів тваринного походження, біологічного матеріалу, репродуктивного матеріалу, патологічного матеріалу або будь-яких інших матеріалів чи речовин (у тому числі з довкілля), які пов'язані з виробництвом та/або обігом харчових продуктів, кормів, побічних продуктів тваринного походження, та інших об'єктів регулювання законодавства про ветеринарну медицину та благополуччя тварин.
- (49) На офіційному вебсайті Держпродспоживслужби за посиланням «dpss.gov.ua» в мережі Інтернет міститься перелік уповноважених акредитованих лабораторій, референс-лабораторій. Серед зазначеного переліку відсутнє Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії.
- (50) Отже, внаслідок того, що Бюро судово-ветеринарних досліджень Харківської державної зооветеринарної академії не є акредитованою лабораторією, експертне дослідження від 25.11.2019 № 18-2019 не може бути використане Відділенням в

якості доказу наявності порушення ТОВ «ХМЗ» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

- (51) Відтак, у Відділення відсутні належні докази, які б свідчили про те, що саме ТОВ «ХМЗ» поширювало неправдиву інформацію «масло солодковершкове» на упаковках Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4.

6. ПІДСТАВИ ЗАКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ

- (52) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (53) У складі Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 виявлені жири немолочного походження. Отже, ця продукція не є маслом солодковершковим у розумінні законодавства, що регулює виробництво традиційних молочних продуктів, а інформація «масло солодковершкове», поширена щодо цієї продукції, є неправдивою.
- (54) Проте здійснення відбору продукції не уповноваженою на те особою, та проведення дослідження не акредитованою лабораторією не може свідчити про достовірність результатів випробувань щодо Масла 1, Масла 2, Масла 3 та Масла 4 та про те, що інформація «масло солодковершкове», поширена ТОВ «ХМЗ», є неправдивою.
- (55) Отже, вчинення ТОВ «ХМЗ» порушень, передбачених статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, не доведено.
- (56) Відповідно до статті 27 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» процесуальні засади діяльності органів Антимонопольного комітету України щодо захисту від недобросовісної конкуренції, зокрема розгляд справ про недобросовісну конкуренцію, порядок виконання рішень та розпоряджень органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень, їх перевірка, перегляд, оскарження та гарантії учасників процесу, інші питання щодо захисту від недобросовісної конкуренції регулюються законодавством про захист економічної конкуренції з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.
- (57) Відповідно до статті 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові для виконання рішення, зокрема, про закриття провадження у справі.
- (58) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо не доведено вчинення порушення.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА

- (59) На подання з попередніми висновками у Справі, направлене ТОВ «ХМЗ» листом від 20.06.2023 № 70-02/3-2008, заперечень від ТОВ «ХМЗ» не надійшло.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001

за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 3/20-155-19.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуючий колегії

Владислав РУМ'ЯНЦЕВ